

32002D0835

29.10.2002

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 294/44

ROZHODNUTIE RADY

z 30. septembra 2002,

ktorým sa prijíma program výskumu, technického rozvoja a demonštrácie: „štruktúrovanie Európskeho výskumného priestoru“ (2002 – 2006)

(2002/835/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 166,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže:

(1) podľa článku 166 ods. 3 zmluvy sa má rozhodnutie č. 1513/2002/ES Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa Šiesteho rámcového programu Európskeho spoločenstva pre výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti prispievajúce k vytváraniu Európskeho výskumného priestoru a k inováciám (2002-2006) ⁽⁴⁾ (ďalej len „rámcový program“) vykonávať prostredníctvom špecifických programov, ktoré určujú podrobné pravidlá ich implementácie, presne stanovujú ich trvanie a poskytujú potrebné prostriedky;

(2) rámcový program je rozčlenený do troch hlavných blokov činností, „zameranie a integrácia výskumu v rámci spoločenstva“, „rozčlenenie Európskeho výskumného priestoru“ a „posilnenie základov Európskeho výskumného priestoru“, druhý z nich by sa mal vykonať týmto špecifickým programom;

(3) pravidlá účasti podnikov, výskumných centier a univerzít a šírenia výsledkov výskumu platiace pre rámcový program (ďalej len „pravidlá účasti a šírenia výsledkov“) by sa mali použiť aj v tomto programe;

(4) ako vyplýva z článku 170 zmluvy, tento program je otvorený účasti krajín, ktoré za týmto účelom uzatvorili

potrebné dohody a je otvorený tiež projektovej úrovni a na základe vzájomného úžitku aj účasti subjektov z tretích krajín a medzinárodných organizácií pre vedeckú spoluprácu;

(5) pri vykonávaní tohto programu by mali byť zdôraznené potreby malých a stredných podnikov (MSP) a podporená ich účasť;

(6) výskumné činnosti vykonané v rámci tohto programu by mali rešpektovať základné morálne princípy vrátane tých, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv Európskej únie;

(7) v nadväznosti na oznámenie Komisie „Ženy a veda“, rezolúciu Rady z 20. mája 1999 o ženách a vede ⁽⁵⁾ a rezolúciu Európskeho parlamentu z 3. februára 2000 o tejto téme sa vykoná akčný plán, pomocou ktorého by sa mala posilniť a rozšíriť pozícia a úloha žien v oblasti vedy a výskumu. Sú potrebné ďalšie podporné kroky;

(8) účasť na činnostiach tohto programu sa podporí pomocou uverejnenia potrebných informácií o obsahu, podmienkach a postupoch. Ide o to, aby sa tieto informácie sprístupnili včas a riadnym spôsobom potenciálnym účastníkom vrátane účastníkov z asociovaných kandidátskych krajín a ostatných asociovaných krajín. Špecifické činnosti budú prebiehať za podpory účastníkov, konkrétne vedcov a inštitúcií z rozvojových krajín, to znamená stredomorské krajiny ako aj Rusko a nové nezávislé štáty (NIS);

(9) tento program by sa mal vykonať pružným, účinným a transparentným spôsobom berúc do úvahy príslušné záujmy, hlavne vedecké, priemyselné, užívateľské a záujmy politiky spoločenstva. Kde je to v súlade s potrebami politiky spoločenstva a vedecko-technického rozvoja, mali by sa využiť výskumné činnosti prebiehajúce v rámci tohto programu;

(10) účasť najvzdialenejších regiónov na činnostiach spoločenstva by mala byť uľahčená prostredníctvom vhodných mechanizmov, ktoré sa prijali kvôli ich výnimočnej situácii;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 181 E, 30.7.2002, s. 72.

⁽²⁾ Stanovisko doručené 12. júna 2002 (zatiaľ neuvverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 221, 17.9.2002, s. 97.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 232, 29.8.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 201, 16.7.1999, s. 1.

- (11) opatrenia nevyhnutné na vykonávanie tohto rozhodnutia by sa mali prebrať podľa rozhodnutia Rady 1999/468/EC z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu⁽¹⁾;
- (12) Komisia by mala patričným spôsobom zabezpečiť nezávislé posúdenie opierajúce sa o celkové údaje o vykonávaní, aby bola v spojení s činnosťami prebiehajúcimi v oblasti zastrešenej týmto programom. Ide o to, aby sa nezabudlo na jej prínos k vytvoreniu Európskeho výskumného priestoru, ktorý vznikne v duchu otvorenosti s úctou k všetkým príslušným účastníkom;
- (13) výbor vedecko-technického výskumu (CREST) poskytol konzultácie k vedecko-technickému obsahu programu,

2. Nástroje na vykonávanie špecifického programu sú zadefinované v prílohách I a III rámcového programu a popísané v prílohe III tohto rozhodnutia.

3. Pravidlá účasti a šírenia výsledkov sú takisto priložené k špecifickému programu.

Článok 5

1. Komisia navrhne pracovný program vykonávania špecifického programu, ktorý podrobnejšie stanoví ciele a vedecko-technické priority stanovené v prílohe I a takisto vypracuje časový rozvrh vykonávania.

2. Pracovný program berie do úvahy príslušné výskumné činnosti vykonávané členskými štátmi, asociovanými krajinami a európskymi i medzinárodnými organizáciami. Ak je to potrebné, program sa aktualizuje.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 6

Článok 1

1. V súlade s rozhodnutím č. 1513/2002/ES (ďalej len „rámcový program“) sa týmto na obdobie od 30. septembra 2002 do 31. decembra 2006 prijíma špecifický program na vytvorenie výskumného priestoru (ďalej len „špecifický program“).

2. Ciele a vedecko-technické priority špecifického programu sa nachádzajú v prílohe I.

Článok 2

Podľa prílohy II rámcového programu bude suma potrebná na vykonanie špecifického programu 2 605 miliónov EUR vrátane maximálne 6,0 % na administratívne výdavky Komisie. Predbežné rozvrhnutie tejto sumy sa nachádza v prílohe II tohto rozhodnutia.

Článok 3

Všetky výskumné činnosti, ktoré sa uskutočnia pod hlavičkou špecifického programu, musia prebehnúť v súlade so základnými etickými princípmi.

Článok 4

1. Podrobné pravidlá finančnej účasti spoločenstva v špecifickom programe sú tie, ktoré sú uvedené v článku 2 ods. 2 rámcového programu.

1. Za vykonanie špecifického programu bude zodpovedná Komisia.

2. Postup stanovený v článku 7 ods. 2 bude vyžadovať prijatie nasledovných opatrení:

— načrtnutie a aktualizáciu pracovného programu uvedeného v článku 5 ods. 1 vrátane nástrojov, ktoré sa použijú, a to na základe priorít a všetkých následných úprav týkajúcich sa ich použitia. K tomu patrí aj obsah výzvy na predkladanie návrhov a kritériá, ktoré sa budú musieť prijať pri posudzovaní a výbere;

— prijatie dotácií na RTD činnosti, ak odhadovaná suma, ktorou príspeje do tohto programu Komisia, je rovná alebo prekračuje 0,6 milióna EUR;

— načrtnutie referenčných podmienok pre externé posúdenie zabezpečené v článku 6 ods. 2 rámcového programu;

— akékoľvek úpravy predbežného rozvrhu sumy, ako je stanovené v prílohe II.

Článok 7

1. Komisii bude pomáhať Výbor.

2. Pokiaľ sa vyskytne odkaz na tento odsek, použijú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

Obdobie stanovené v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanoví na dva mesiace.

(¹) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

3. Výbor prijme rokovací poriadok.

Článok 9

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

Článok 8

1. Komisia bude pravidelne podávať správu o celkovom postupe vykonávania špecifického programu podľa článku 4 rámcového programu vrátane informácie o finančných záležitostiach.

V Bruseli 30. septembra 2002

2. Komisia zabezpečí nezávislý monitoring a posúdenie, ako je stanovené v článku 6 rámcového programu, aby bola v spojení, pokiaľ ide o činnosti prebiehajúce v oblasti zastrešenej špecifickým programom.

Za Radu

predseda

B. BENDTSEN

PRÍLOHA I

VEDECKO-TECHNICKÉ CIELE A HRUBÉ RYSY ČINNOSTÍ

1. ÚVOD

Tento program napadne množstvo kľúčových slabých miest v štruktúre, ktoré sa vyskytujú vo všetkých oblastiach európskeho výskumu a ktoré budú mať postupne významnejší vplyv na schopnosť EÚ plniť túžby svojich občanov, nakoľko sa ich hospodárstvo a spoločensvá čoraz viac budú zakladať na vedomostiach. Program bude:

- na všetkých úrovniach posilňovať príťažlivosť a tým obrátiť výskum na užitočné a komerčne hodnotné inovácie;
- propagovať rozvoj ľudských zdrojov, ktoré tvoria podporný surový materiál, ktorý musí byť použitý ako základ, na ktorom sa vybudujú výskumné kapacity, ako aj mobilitu výskumníkov — a ich vedomostí a expertízy — a to medzi európskymi krajinami a do Európy zvonku;
- stimulovať rozvoj a modernizáciu výskumných infraštruktúr najvyššej kvality racionálnym a nákladovo efektívnym spôsobom a univerzálnejšie sprístupniť zariadenia a s nimi spojené zdroje výskumným pracovníkom celej Európy, ktorí sú schopní z nich profitovať;
- vytvoriť prostriedky na konštruktívnejšiu a účinnejšiu komunikáciu a dialóg medzi výskumom a občanmi vo všeobecnosti a tak umožniť spoločnosti mať konštruktívny a lepšie informovaný vplyv na budúci rozvoj a spravovanie záležitostí vedy, techniky a inovácií⁽¹⁾.

Činnosti vykonávané v rámci tohto programu sú svojou podstatou a prostriedkami vykonávania použiteľné vo všetkých oblastiach výskumu a techniky. Oproti, či práve v nadväznosti na činnosti vykonané v rámci ostatných častí rámcového programu, hlavne tie v rámci programu „Integrovanie a podpora Európskeho výskumného priestoru“, ktorý patrí medzi prioritné tematické oblasti určené v tom programe pre výskum EÚ, majú činnosti tohto programu špecifickú úlohu a pozornosť sa bude teda sústreďovať na zabezpečenie vzájomnej koherencie.

Tento komplementárny vzťah sa odzrkadlí v:

- lepších podmienkach pre rozvoj ľudských zdrojov a pre transfer poznatkov, ktoré vznikli vykonávaním činností v rámci tohto programu a ktoré by sa dali uplatňovať okrem iného v tematických prioritných oblastiach výskumu ako aj vo výskumnej infraštruktúre širšieho uplatnenia, vrátane tých, ktoré prekračujú hranice medzi oblasťami priorít;
- použití, pokiaľ je to vhodné, konzistentných metód a nástrojov na propagáciu inovácií prostredníctvom výskumu a na lepšie zosúladenie výskumu so záujmami spoločnosti ako aj konzistentného rámca vykonávania činností týkajúcich sa ľudských zdrojov, podpory infraštruktúry a zabezpečenia eticky vedeného výskumu. Tento rámec sa môže vykonať okrem iného v kontexte integrovaných projektov a sietí dokonalosti.

Podporí sa úloha účasti kandidátskych krajín v programe.

Počas vykonávania tohto programu a pri výskumných činnostiach, ktoré sa pri tom objavajú, sa musia rešpektovať základné etické pravidlá. To zahŕňa pravidlá, ktoré sa nachádzajú v Charte základných práv Európskej únie, ochranu ľudskej dôstojnosti a ľudského života, ochranu osobných údajov a súkromia ako aj živočíchov a životného prostredia podľa zákonov spoločenstva a príslušných medzinárodných dohovorov a predpisov správania, napr. Helsinská deklarácia v jej poslednej verzii, Dohovor Rady Európy o ľudských právach a o biomedicíne podpísaný v Oviedo 4. apríla 1997 a Doplnkový protokol k Zákazu klonovania ľudí podpísaný v Paríži 12. januára 1998, Dohovor Spojených národov o právach detí, Všeobecná deklarácia o ľudských genómoch a ľudských právach prijatá UNESCO-m a príslušné uznesenia Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO).

⁽¹⁾ S ohľadom na zabezpečenie takéhoto súvislého uplatňovania programu bude Komisia na každé stretnutie programového výboru podľa agendy v súlade s vytvorenými inštrukciami uhrádzať výdavky jedného zástupcu členského štátu ako aj experta/poradcu za každý členský štát pre tie časti programu, pri ktorých tento členský štát vyžaduje špeciálnu expertízu.

Do úvahy sa budú brať aj názory Európskej skupiny poradcov na Etické dôsledky biotechnológií (1991-1997) a názory Európskej skupiny na etiku vo vede a nových technológiách (od roku 1998).

Účastníci výskumných projektov sa musia prispôbiť legislatíve a nariadeniam krajín, v ktorých sa výskum uskutočňuje. Ak je to potrebné, účastníci výskumných projektov musia pred začiatkom RTD činností žiadať príslušné etické výbory o schválenie. Pri návrhoch, ktoré sa zaoberajú citlivými záležitosťami, sa bude systematicky vykonávať etický prehľad. V špecifických prípadoch sa môže etický prehľad uskutočniť aj počas vykonávania projektu.

Týmto programom nebudú financované nasledujúce oblasti výskumu:

- výskumné činnosti, ktoré sa zaoberajú klonovaním človeka na reprodukčné ciele;
- výskumné činnosti, ktoré majú za cieľ modifikáciu genetického dedičstva človeka, ktorá by mohla urobiť takúto zmenu dedičnou ⁽¹⁾;
- výskumné činnosti, ktoré majú za cieľ vytvorenie ľudského embrya výhradne na výskumné účely a na účely obstarávania kmeňových buniek vrátane nástrojov na jadrový prenos somatických buniek.

Podľa Amsterdamského protokolu o ochrane a pohodlie živočíchov sa musia pokusy na zvieratách nahradiť inou alternatívou všade, kde je to možné. Utrpenie zvierat musí byť zastavené alebo znížené na úplné minimum. Toto sa vzťahuje (vychádzajúc zo smernice 86/609/EHS) ⁽²⁾ najmä na pokusy so zvieratami vrátane druhov, ktoré sú ľuďom najbližšie. Upravovanie genetického dedičstva živočíchov a klonovanie živočíchov môže byť uvažované, iba pokiaľ je účel morálne opodstatnený a sú dodržané také podmienky, aby sa zachovalo pohodlie zvierat a aby sa rešpektovali pravidlá biodiverzity.

2. Výskum a inovácie

Ciele

Všeobecný zámer je hmatateľne zlepšiť predstavenie európskych inovácií z krátkodobého, strednodobého a z dlhodobého hľadiska, a to stimuláciou lepšej integrácie medzi výskumom a inováciami a úsilím smerovaným na súvislú a inováciám priateľsky naklonenú politiku a na regulačné prostredie celej Európskej únie.

Podľa doteraz uvedeného a v súlade s cieľmi oznámenia spoločenstva „Inovácie v hospodárstve riadenom vedomosťami“ sa budú činnosti vykonávať v množstve špecifických oblastí, ktoré na seba nadväzujú a vzájomne sa podporujú ako medzi sebou, tak aj s činnosťami prebiehajúcimi pod označením „Integrácia a posilňovanie Európskeho výskumného priestoru“. Budú sa zameriavať na zlepšenie informovanosti, porozumenia a schopností zúčastnených — výskumných pracovníkov, priemyselníkov, investorov, verejných úradov na európskej, národnej aj regionálnej úrovni a ďalších — povzbudzovaním k intenzívnejším a plodným kontaktom medzi nimi a poskytovaním strategických informácií a služieb ako aj vyvíjaním nových metód a nástrojov, ktoré by im pomohli v ich konkrétnom úsilí. Všeobecné pravidlo, ktoré stojí za všetkými týmito krokmi je, že inovácie nemôžu byť od výskumu oddelené; kroky slúžia na oživenie kontaktov medzi výskumom a inováciami od bodu tvorby koncepcie výskumných činností a ďalej celým obdobím ich realizácie.

Aby sa posilnil štrukturálny vplyv týchto aktivít v Európe, budú tieto, ak to bude potrebné, vykonávané v spolupráci s ďalšími fórami a organizáciami na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ako napr. Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond (EIF) v kontexte „Iniciatíva Inovácia 2000“ ako aj v koordinácii s opatreniami štrukturálnych fondov v tejto oblasti.

⁽¹⁾ Výskum týkajúci sa liečenia rakoviny gonádov sa môže financovať.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 358, 18.12.1986, s. 1.

U v a ž o v a n é č i n n o s t i

a) *Vytváranie sietí hráčov a užívateľov a posilňovanie ich vzájomných kontaktov*

Účinnosť inovačných systémov závisí od intenzity kontaktov a výmen medzi zainteresovanými účastníkmi. Európske siete zapojené do tejto činnosti budú mať okrem iných vecí za cieľ posilniť prepojenia medzi výskumom a priemyslom, a medzi obchodom a dotáciami. Aktivity sa budú zameriavať na posilňovanie a legalizáciu lokálnych a regionálnych iniciatív, ktoré budú slúžiť na propagáciu vzniku a rozvoja inovatívnych podnikov; zapájanie užívateľov do inovačného procesu; výmena dobrých príkladov z praxe a vykonávanie nadnárodnej spolupráce zahrnujúcej univerzity, inkubátory, fondy rizikového kapitálu atď.; a optimalizácia praktických skúseností s ohľadom na komunikáciu, vzdelávanie, transfer a zdieľanie vedomostí medzi univerzitami, podnikmi a finančným svetom.

b) *Posilňovanie medziregionálnej spolupráce*

Regionálna úroveň je na zavádzanie inovačných stratégií a programov zahrnujúcich hlavných miestnych účastníkov najvhodnejšia. Cieľom tejto činnosti, aby sa vykonávala v úzkej spolupráci s činnosťami v kontexte regionálnej politiky a štrukturálnych fondov, bude:

- propagovať výmenu informácií o špecifických témach týkajúcich sa inovácií;
- zabezpečovať transfer dobrých príkladov z praxe a umiestňovať inovačné stratégie do regiónov krajín, ktoré sa pripojili k EÚ a
- posilňovať vykonávanie tých schém a opatrení, ktoré sa ukázali ako úspešné na európskej úrovni, aj na regionálnej a medziregionálnej úrovni.

c) *Experimentovanie s novými nástrojmi a prístupmi*

Cieľom týchto činností je experimentovať s novými inovačnými konceptmi a metódami, ktoré sa týkajú hlavne kritických bodov inovačného procesu. Tieto činnosti sa budú sústreďovať na:

- experimentovanie s novými konceptmi vyžadovanými národným alebo regionálnym prostredím na propagáciu inovácií (na európskej úrovni) a zakladanie inovačných podnikov;
- analýzu potenciálu reprodukcie a/alebo využívanie overených metód, nástrojov a výsledkov v novom kontexte a
- umiestňovanie integrovaných platforiem, ktoré umožnia vkladať a šíriť poznatky a know-how, ktoré sa týkajú sociálno-technických procesov inovácií.

d) *Zavádzanie služieb a ich zjednocovanie*

Vytvorenie Európskeho výskumného priestoru a postupná integrácia inovačných systémov v Európe si bude vyžadovať poskytovanie informácií a služieb prekračujúcich existujúce národné rozdelenia. Činnosti, ktoré sa majú vykonať, budú zamerané na:

- výskum CORDIS a informačnú službu o inováciách, ktoré budú podporované ďalšími médiami v záujme oslovenia rozličných cieľových skupín populácie;
- sieť prenosových centier pracujúcich s inováciami, ktorých geografický dosah sa bude naďalej rozširovať a ktoré budú doplnené nástrojmi na posilnenie nadnárodného transferu poznatkov a technológií a
- informačné a podporné služby v takých oblastiach ako sú duševné alebo priemyselné vlastníctvo a prístup k dotáciám, ktoré podporujú inovácie.

e) *Stupňovanie hospodárskej a technickej inteligencie*

V hospodárstve založenom na vedomostiach je hospodárska a technologická inteligencia živou zložkou konkurenčného výskumu a inovačných stratégií. Činnosti, ktoré sa majú vykonať, sa budú sústreďovať na účastníkov v oblasti inovácií: MSP, výskumníkov-podnikateľov a investorov. Budú hlavne zapájať medzičlánky, ktoré budú pracovať s/pre týmito/čto účastníkmi/ov ako aj organizácie s praxou v hospodárskej a technickej inteligencii. Budú sa sústreďovať na špecifické vedecko-technické témy alebo priemyselné sektory a môžu sa zameriavať na:

- podporu inovácií v MSP, obzvlášť cez činnosti zamerané na umožnenie ich účasti vo výskumných programoch spoločenstva;
- podporu aktivít týkajúcich sa získavania, analýz a šírenia informácií o vedecko-technickom pokroku, aplikáciách a trhoch, ktoré by mohli napomáhať zainteresovaným stranám a
- identifikovanie a rozširovanie najlepších skúseností vzhľadom na hospodársku a technickú inteligenciu.

f) *Analýza a hodnotenie inovácií vo výskumných projektoch spoločenstva*

Výskum a inovačné činnosti vykonávané v kontexte projektov spoločenstva, obzvlášť v rámci sietí dokonalosti a integrovaných projektov predstavujú bohatý zdroj informácií o prekážkach pre inovácie a praktiky, ktoré majú byť použité na ich prekonanie. Ex-post hodnotenie týchto praktík bude zahŕňať:

- získavanie a analýza informácií ohľadom opatrení prijatých na podporu inovácií v projektoch spoločenstva, ako aj prekážky, ktoré sa objavujú a činnosti potrebné na ich odstránenie;
- porovnanie skúsenosti získanej z projektov spoločenstva s lekciami získanými z ostatných národných alebo medzivládnych programov a overovanie získaných informácií a
- aktívne šírenie informácií medzi podnikmi a inými účastníkmi v oblasti vytvárania a využívania vedomostí.

3. **Ľudské zdroje a mobilita**

Dnešné spoločenstvá založené na vedomostiach sú silne závislé na svojej kapacite produkovať, transferovať a využívať vedomosti. Toto si vyžaduje mobilizáciu kognitívnych zdrojov, počínajúc s vedeckou komunitou. Celkový strategický zámer v aktivitách v oblasti ľudských zdrojov a mobility je poskytnúť širokú podporu pre rozvoj dostatočných a dynamických ľudských zdrojov svetovej triedy v európskom výskumnom systéme, berúc do úvahy inherentnú medzinárodnú dimenziu výskumu.

Mobilita výskumných pracovníkov bude podporovaná s ohľadom na úspešné vytvorenie európskeho výskumného priestoru. Toto zahŕňa koherentný rad činností, väčšinou založený na financovaní štruktúrovaných schém mobility pre výskumníkov. Tieto budú najmä zamerané na rozvoj a transfer kompetencií vo výskume, konsolidáciu a rozširovanie výhľadov na kariéru výskumníkov a podporu dokonalosti v európskom výskume. Všeobecne uznávané meno Marie Curie bude použité pre všetky činnosti v tejto oblasti.

Činnosť sa otvorená pre všetky polia vedecko-technického výskumu, ktorý prispieva k výskumno-vývojovým cieľom spoločenstva. Aby bolo možné odpovedať vývoju požiadaviek Európy v tejto oblasti, ostane vyhradená možnosť konkretizovania priorít, pokiaľ ide napríklad o vedecké disciplíny, participujúce regióny, typy výskumných organizácií a potenciál cieľových populácií výskumníkov, obzvlášť žien a mladých výskumníkov; a budú brané do úvahy opatrenia zamerané na vytvorenie koordinácie v oblasti vyššieho vzdelania v Európe.

Dôraz sa kladie na:

- účasť žien v rámci všetkých činností a vhodných opatrení na podporu vyrovnejšej bilancie medzi mužmi a ženami vo výskume;
- osobné pomery týkajúce sa mobility, zvlášť s ohľadom na rodinu, rozvoj kariéry a jazyky; a
- rozvoj výskumných činností v menej rozvinutých regiónoch EÚ a asociovaných kandidátskych krajín, a na potrebu zvýšenej a efektívnejšej spolupráce medzi vedeckými disciplínami a medzi akademickým výskumom a priemyslom, vrátane MSP.

Z pohľadu ďalšieho posilnenia ľudského potenciálu pre európsky výskum je táto aktivita takisto zameraná na prilákanie najlepších a najslubnejších vedcov z tretích krajín⁽¹⁾, podporu školení európskych výskumníkov v zahraničí a stimulovanie návratu európskych výskumníkov, ktorí sa usadili mimo Európy.

Akcie, ktoré majú byť vykonané

Vykonajú sa štyri hlavné typy činností.

a) *Hostiteľom vedené akcie*

Tento prvý typ je zameraný na podporu výskumných sietí, výskumných organizácií a podnikov (obzvlášť vrátane MSP), v rámci štruktúrovaných globálnych schém pre nadnárodné školenia a mobilitu výskumníkov, a rozvoj a transfer kompetencií vo výskume vrátane tých, ktoré sa týkajú manažmentu výskumu a etiky vo výskume. Zohľadňované činnosti sú mienené tak, aby mali silný štruktúrálny efekt na európsky systém výskumu, zvlášť pokiaľ ide o podporu mladých výskumníkov pri realizovaní výskumnej kariéry.

Prvky školení v tomto segmente budú orientované na výskumníkov v počiatočnom období (typicky prvé 4 roky) ich výskumných dráh, ako napríklad tí, ktorí práve pracujú na doktorskom titule, zatiaľ čo transfer kompetencií a vedomostí sa bude týkať skúsenejších pracovníkov vo výskume. Tieto akcie sú takisto zamerané na podporu mobility medzi rôznymi sektormi.

- Vzdelávacie siete Marie Curie pre výskum — Tieto poskytujú prostriedky pre spojenie medzi medzinárodne uznávanými výskumnými skupinami v kontexte dobre definovaného kooperatívneho výskumného projektu, s cieľom formulovať a vykonať štruktúrovaný program vzdelávania pre pracovníkov výskumu v špecifickej oblasti výskumu. Siete poskytnú kohézny ale zároveň flexibilný rámec pre záchvat a profesionálny rozvoj pracovníkov výskumu, obzvlášť v skorých štádiách ich výskumnej kariéry. Siete sa takisto zamerajú na dosiahnutie kritickej kapacity kvalifikovaných výskumných pracovníkov, obzvlášť v oblastiach, ktoré sú vysoko špecializované a/alebo roztrieštené; a prispieť k prekonaniu inštitucionálnych a disciplinárnych prekážok, osobitne podporou multidisciplinárneho výskumu. Takisto poskytnú priamy a efektívny prostriedok na zaangažovanie menej rozvinutých regiónov EU a asociovaných kandidátskych krajín do medzinárodne uznávanej európskej výskumnej spolupráce. Partneri budú mať výraznú autonómiu a flexibilitu v detailnom riadení sietí. Siete sa budú vytvárať obvykle na 4 roky, s členmi asociovanými najviac na 3 roky, vrátane krátkodobých stáží.
- Hostiteľské štipendiá Marie Curie pre vzdelávanie v skorom štádiu výskumu — Tieto budú orientované na inštitúcie vyššieho vzdelávania a výskumu, školiace strediská a podniky, so zámerom zvýšiť ich školiateľskú schopnosť. Schéma bude orientovaná na pracovníkov výskumu v rannom štádiu ich profesionálnej kariéry. Budú sa zameriavať na získanie špecifických vedecko-technických kvalít vo výskume, ako aj na dopĺňujúce znalosti. Hostitelia budú vybraní na základe ich oblasti špecializácie vo vzdelávaní pre výskum. Asociované štipendiá umožnia svojim spoločníkom pobyty s maximálnym trvaním do 3 rokov. Schéma bude podporovať koordinovanejšie prístupy k školeniu medzi zainteresovanými organizáciami, obzvlášť medzi tými, ktoré sú zainteresované v medzinárodných doktorantských štúdiách.
- Hostiteľské štipendiá Marie Curie pre transfer vedomostí — Tieto budú zamerané na európske organizácie (univerzity, výskumné centrá, podniky, atď.), ktoré majú potrebu vyvinúť nové oblasti kompetencie, ako aj posunúť rozvoj výskumných schopností v menej rozvinutých regiónoch EU a asociovaných kandidátskych krajín. Štipendiá pre transfer vedomostí umožnia skúseným výskumníkom aby hostovali v organizáciách pre transfer vedomostí, výskumných kompetencií a technológií. Štipendiá trvajú maximálne 2 roky.

⁽¹⁾ Účasť a financovanie výskumníkov z tretích krajín je plánovaná vo všetkých hostiteľom vedených schémach mobility (sekcia a), ako aj v jednej z individuálne vedených schém (sekcia b). V takýchto prípadoch budú brané do úvahy relevantné riešenia medzi spoločenstvom a týmito krajinami — alebo skupinami krajín, ako aj pravidlá účasti a financovania relevantné rámcového programu.

- Konferencie a vzdelávacie kurzy Marie Curie — Tieto umožnia začínajúcim výskumníkom ťažiť zo skúseností vedúcich pracovníkov výskumu. Bude poskytovaná podpora špecifickým vzdelávacím aktivitám (vrátane virtuálnych), ktoré sa zameriavajú na špecifické európske výsledky a záujmy. Sú zamýšľané dve kategórie opatrení: prvá sa týka podpory pre spojitú sériu konferencií na vysokej úrovni a/alebo školení (letné školy, kurzy v laboratóriách, atď.), navrhnutých jediným organizátorom, a pokrývajúcej jednu alebo viac špecifických tém; druhá zahŕňa podporu pre účasť mladých výskumníkov na veľkých konferenciách, vybraných na základe ich záujmu o konkrétnu oblasť vzdelávania. Tieto aktivity by obvykle trvali niekoľko dní, ale bolo by možné ich rozšíriť na niekoľko týždňov, napríklad v prípade letných škôl.

b) *Individuálne činnosti*

Druhý typ činností sa týka podpory pre jednotlivých pracovníkov výskumu, zodpovedajúci ich špecifickým potrebám vzhľadom na doplnenie individuálnych schopností obzvlášť v oblasti multidisciplinarity a manažmentu výskumu v procese dosahovania profesionálnej zrelosti a nezávislosti. Takisto sa zameriava na spojenie medzi pracovníkmi výskumu v Európe a v tretích krajinách. Zahŕňa množstvo schém organizovaných podľa geografického pôvodu a krajiny určenia pracovníka výskumu. Účasť v týchto schémach bude otvorená pre výskumníkov s minimálne 4 rokmi skúseností vo výskume, alebo tím, ktorí získali doktorát.

- Štipendiá Marie Curie v rámci Európy umožnia najslubnejším pracovníkom výskumu z EÚ a asociovaných krajín zúčastniť sa na vzdelávaní formou výskumu v európskych organizáciách, ktoré budú najvhodnejšie pre ich individuálne potreby. Uchádzač o štipendium si podá žiadosť v súčinnosti s hosťiteľskou organizáciou. Tému si pracovníci výskumu zvolia v spolupráci s hosťiteľom, so zámerom doplniť alebo rozšíriť svoju odbornosť. Tieto štipendiá budú mať trvanie od 1 do 2 rokov.
- Vysielacie medzinárodné štipendiá Marie Curie budú poskytované pracovníkom výskumu z EÚ a asociovaných krajín pre prácu vo výskumných centrách založených v tretích krajinách, čím sa rozšíri ich skúsenosť s medzinárodným výskumom. Táto schéma si bude vyžadovať návrh súvislého individuálneho vzdelávania obsahujúceho prvú fázu v zahraničí, ktorá bude nasledovaná povinnou druhou fázou v Európe. Táto podpora by mala umožniť dostatočne dlhé vzdelávanie.
- Prijímacie medzinárodné štipendiá Marie Curie sú zamerané na získanie špičkových pracovníkov výskumu z tretích krajín pre prácu a vzdelávanie vo výskume v Európe, s výhľadom rozvinúť vzájomne výhodnú spoluprácu vo výskume medzi Európou a tretími krajinami. V prípade rozvíjajúcich sa ekonomík, ekonomík v transformácii a rozvojových krajín môže táto schéma zahŕňať ustanovenia pre podporu štipendistov pri návrate do krajiny ich pôvodu.

c) *Podpora a ocenenie dokonalosti*

Tretí typ činností sa sústreďuje na podporu a ocenenie dokonalosti v Európskom výskume, zvyšujúc tak jeho viditeľnosť a atraktivitu. Bude zameraný na podporu európskych výskumných tímov, obzvlášť v nových a/alebo rozvíjajúcich sa oblastiach výskumu, a na zviditeľnenie osobných úspechov európskych pracovníkov výskumu, s výhľadom na podporu ich ďalšieho rozvoja a medzinárodného uznania ako aj na simultánnu podporu šírenia ich diela pre prospech vedeckej spoločnosti.

- Granty Marie Curie pre dokonalosť sa budú zameriavať na poskytovanie podpory pri zakladaní a rozvoji európskych výskumných tímov, ktoré sú považované za schopné dosiahnuť vysokú úroveň dokonalosti, najmä pri uskutočňovaní hraničných alebo interdisciplinárnych výskumných činností. Grant bude pokrývať obdobie 4 rokov a bude udeľovaný na základe kvalitne definovaného programu výskumu.
- Ceny Marie Curie za dokonalosť — tieto vedecké ceny sú určené na poskytnutie verejného ocenenia dokonalosti dosiahnutej pracovníkmi výskumu, ktorí v minulosti získali podporu pre vzdelávanie a mobilitu poskytnutú spoločnosťou. Títo sa môžu navrhnuť sami alebo byť navrhnutí inými.
- Učiteľské miesta Marie Curie sa udeľujú s cieľom menovaní do funkcie na špičkovej úrovni, obzvlášť pre prítiahnutie pracovníkov výskumu svetovej triedy a podporu počiatku ich kariéry v Európe. Vymenovanie bude obvykle na tri roky. Túto schému možno rozvíjať v synerгии s hosťiteľskými činnosťami.

d) *Mechanizmy pre návrat a opätovnú integráciu*

Ďalší mechanizmus — granty Marie Curie pre návrat a opätovnú integráciu je zameraný na výskumníkov z EÚ a asociovaných krajín, ktorí práve ukončili štipendium Marie Curie s trvaním minimálne dva roky. Bude pozostávať s fixnej sumy vo forme grantu, ktorá bude použitá v rámci jedného roka po termíne činnosti Marie Curie. Bude poskytnutá štipendistom na základe špecifického projektu, ktorý bude hodnotený podľa svojej kvality. Mechanizmus napomôže profesionálnej opätovnej integrácii pracovníka výskumu s prioritou opätovnej integrácie do krajiny resp. regiónu jej/jeho pôvodu.

Podobný mechanizmus, ale pokrývajúci dlhšie obdobie — až do dvoch rokov, sa bude používať pre európskych pracovníkov výskumu, ktorí vykonávali výskum mimo Európy minimálne 5 rokov, či už s podporou činnosti Marie Curie alebo nie, a ktorí sa chcú vrátiť do Európy.

Spolupráca s členskými štátmi a asociovanými krajinami

Činnosti v oblasti ľudské zdroje a mobilita sa budú snažiť o spolufinancovanie iniciatív, ktoré podporujú spoluprácu a vytvárajú synergie s programami na národnej a medzinárodnej úrovni a v ich rámci v prípade, keď sa tieto stretávajú so špecifickými cieľmi vyššie uvedených schém. Takáto spolupráca sa môže uskutočniť na základe relevantných kritérií spoločenstva, s výhľadom vytvorenia reálneho prístupu k týmto iniciatívam pre všetkých výskumníkov z EÚ a asociovaných krajín, zohrávajúc doplňujúcu úlohu vo vzťahu k programom na národnej a medzinárodnej úrovni, osobitne otvorením prístupu k týmto programom pre pracovníkov z iných štátov, ako aj podporujúc cezhraničné vzdelávanie pracovníkov výskumu a podporujúc zavedenie vzájomne uznávaných noriem vzdelávania pre výskum.

Podniknú sa iniciatívy pre posilnenie spolupráce s členskými štátmi a asociovanými krajinami v poskytovaní „blízkej podpory“ pre pracovníkov výskumu, čo predstavuje kľúčový prvok každej schémy mobility pre pracovníkov výskumu, ktorí sa pohybujú v rámci Európy, alebo ktorí sa do nej vracajú. Toto by mohlo byť podniknuté obzvlášť cestou podpory prepojenia existujúcich a nových štruktúr na národnej a medzinárodnej úrovni s cieľom poskytnúť praktickú asistenciu zahraničným pracovníkom výskumu v otázkach (právnych, administratívnych, rodinných alebo kultúrnych) týkajúcich sa ich mobility.

Ďalší aspekt tejto spolupráce sa môže týkať množstva úloh spojených s manažmentom tejto činnosti, nad rámec činností vedených hosťiteľom. V tomto kontexte by zohľadnenie alternatívnych spôsobov manažmentu a pokračovania jednotlivých kontraktov spoločenstva vyžadovalo najskôr vytvorenie jasného rozhraničenia úloh a kompetencií v súlade s finančnými reguláciami a pravidlami spoločenstva, a podniknutie relevantných analýz nákladov a prínosov. Vytvorí sa mechanizmus pre monitorovanie a optimalizáciu mobility pracovníkov výskumu a návratu európskych pracovníkov výskumu, ktorí prechodne emigrovali z Európy. Tento istý mechanizmus takisto slúži pre monitorovanie mobility pracovníkov výskumu z krajín, ktoré požiadali o pridruženiu do EÚ.

Interná spolupráca v rámci programov

Úlohou činnosti ľudské zdroje a mobilita je podpora vzdelávania vo výskume a rozvoj kompetencií vo výskume. Zohráva túto úlohu paralelne s činnosťami podniknutými v kontexte tematických priorít a nevylučuje, aby iné činnosti v rámci programov použili podobné prvky. Činnosť ľudské zdroje a mobilita poskytuje asistenciu vzhľadom na prijatie konzistentných kritérií vo vzťahu k hodnoteniu, výberu a monitorovaniu týchto činností, ako aj podporu spoločného prístupu medzi činnosťami, s výhľadom zaistiť spojitost a rozvinúť možné synergie a zabezpečiť rovnakú účasť mužov a žien.

4. Výskumné infraštruktúry

Schopnosť výskumných tímov Európy udržať sa na čele všetkých oblastí vedy a techniky závisí na tom, či budú podporené modernými infraštruktúrami. Pojem „infraštruktúry pre výskum“ sa týka zariadení a zdrojov, ktoré poskytujú zásadné služby vedeckej komunite v akademickej a/alebo priemyselnej doméne. Infraštruktúry pre výskum môžu byť „centralizované“ (jeden zdroj v jednej lokalite), „distribúované“ (sieť distribuovaných zdrojov, vrátane infraštruktúr založených na architektúre sietí), alebo „virtuálne“ (služba poskytovaná elektronicky).

Všeobecným cieľom tejto činnosti je podporiť rozvoj zloženia infraštruktúr výskumu najvyššej kvality a výkonnosti v Európe a ich optimálne využitie v európskom rozsahu na základe potrieb vyjadrených vedeckou komunitou. Toto sa bude špecificky zameriavať na:

- zabezpečenie toho, aby mohli mať európski pracovníci vo výskume prístup k infraštruktúre, ktoré potrebujú k realizácii ich výskumu, bez ohľadu na umiestnenie tejto infraštruktúry;
- poskytovanie podpory pre európsky prístup v rozvoji nových infraštruktúr pre výskum na regionálnej a nadregionálnej úrovni, ako aj pre prevádzku a podporu existujúcich infraštruktúr, vrátane prípadov, keď vhodné zariadenia celosvetového významu v Európe neexistujú.

Ak je to podstatné, podpora pre infraštruktúry v tomto programe bude vykonaná v spojení s tematickými prioritami rámcového programu a s ostatnými dostupnými formami podpory.

Vykoná sa päť podporných schém:

- Nadnárodný prístup. Cieľom je podporiť nové možnosti pre výskumné tímy (vrátane jednotlivých výskumníkov) pri získaní prístupu k jednotlivým hlavným infraštruktúram pre výskum, ktoré sú najvhodnejšie pre ich prácu. Financovanie spoločenstva bude pokrývať nevyhnutné prevádzkové náklady poskytnutia prístupu k takýmto infraštruktúram pre výskumné tímy pracujúce v členských štátoch a asociovaných krajinách iných ako štát, v ktorom sídli prevádzkovateľ danej infraštruktúry.
- Integrované aktivity. Cieľom je podporiť poskytnutie zásadných služieb vedeckej komunite na európskej úrovni. Toto môže pokryť, dodatočne k nadnárodnému prístupu, založenie a prevádzku kooperačných sietí, a realizáciu spoločných výskumných projektov, zvyšujúc úroveň výkonu danej infraštruktúry. Schéma bude takisto podporovať prekonávanie rozdielov, ktoré môžu limitovať potenciál využívania výsledkov výskumu v priemysle, vrátane MSP. Integrované aktivity sa budú vyberať na základe rozsiahleho ale flexibilného vedecko-technického programu európskej dimenzie, ktorý bude v prípade potreby dlhodobo podporený. Táto schéma môže byť vykonaná ako iniciatíva v oblasti integrovaných infraštruktúr alebo koordinačná činnosť.
- Rozvoj komunikačnej siete. Cieľom tejto schémy v podpore existujúcich výskumných infraštruktúr je vytvoriť, v spojení s prioritnou tematickou oblasťou výskumu, technológie informačnej spoločnosti, hustejšiu sieť medzi súvisiacimi iniciatívami, najmä vytvorením vysoko-kapacitnej a vysoko-rýchlostnej komunikačnej siete pre všetkých pracovníkov výskumu v Európe (GEANT) a špecifických vysoko výkonných systémov a skúšobných prostredí (GRID), ako aj elektronickými vydavateľskými službami.
- Projektové štúdie. Cieľom je prispieť, od prípadu k prípadu, realizačnej štúdii a technickej príprave uskutočneným jedným alebo viacerými členskými štátmi alebo asociovanými krajinami pre tie nové infraštruktúry, ktoré majú jasnú európsku dimenziu a záujem, zohľadňujúc potreby všetkých potenciálnych užívateľov a štrukturálnych fondov pre financovanie týchto infraštruktúr.
- Vývoj nových infraštruktúr. Optimalizácia európskych infraštruktúr poskytnutím limitovanej podpory pre vývoj obmedzeného počtu projektov nových infraštruktúr v oprávnených prípadoch, kde takáto podpora by mohla mať kritický katalyzáčný efekt v zmysle európskej pridanej hodnoty. Táto podpora, zohľadňujúca názory členských štátov, by mohla doplniť príspevky z EIB alebo štrukturálnych fondov pri financovaní takýchto infraštruktúr.

Vo všeobecnosti bude financovanie pre nové infraštruktúry, alebo rozšírenie existujúcich, limitované na minimum, ktoré je potrebné pre urýchlenie činností hlavne vo výstavbe a prevádzke, ako aj dlhodobej udržateľnosti danej infraštruktúry, a bude zaistené národnými a/alebo inými zdrojmi financovania. Takéto financovanie by bolo poskytované len na základe detailného zdôvodnenia, založeného na európskej pridanej hodnote, týkajúcej sa vedeckej, právnej a finančnej dimenzie navrhovaného vývoja. Široko-pásmové komunikačné siete, ktoré sú mimoriadne významné pre politické ciele stanovené Európskym výskumným priestorom a iniciatívou e-Europe, by mali byť takisto použité ako prostriedok pre podporu spolupráce s tretími krajinami.

Podpora pre infraštruktúry výskumu v tomto programe by mala, kde je to potrebné, zohľadniť existujúce alebo budúce zariadenia pre európsky prístup k infraštruktúram pre výskum v Európe (napr. Národné siete výskumu a vzdelávania — NRENS a Strategické európske fórum pre výskumné infraštruktúry), ako aj vedecké poradenstvo existujúcich európskych a medzinárodných organizácií (napr. Európska nadácia pre vedu — ESF). Pokiaľ je to vhodné, môžu byť v rámci tohto programu vykonané sprievodné opatrenia, aby podporili tieto ustanovizne.

5. Veda a spoločnosť

Dnes, a dokonca viac v zajtrajšej spoločnosti založenej na vedomostiach, sú veda a technika neodmysliteľne zastúpené v hospodárstve a v bežnom živote. Pokiaľ majú dosiahnuť svoj plný potenciál v zabezpečovaní neustále sa zvyšujúcej kvality života — v tom najširšom význame — pre občanov Európy, budú potrebné nové vzťahy a produktívnejší dialóg medzi vedeckou komunitou, priemyselníkmi, tvorcami politik a spoločnosťou všeobecne, ako aj kritické myslenie vedcov a ich reflektovanie záujmov spoločnosti.

Takýto dialóg nemôže byť prenechaný len EÚ. Musí mať medzinárodné zameranie, berúc plne do úvahy rozšírenie perspektív a globálny kontext. Vzhľadom na veľmi široký rozsah otázok a vzájomného pôsobenia, ktoré sú obsiahnuté vo vzťahu medzi vedou a technikou na jednej strane, a širokou komunitou na druhej strane, tieto úvahy musia byť integrované v rámci všetkých oblastí činností rámcového programu. Úlohou tejto špecifickej činnosti je rozvinúť štrukturálne spojenie medzi inštitúciami a danými činnosťami a vytvoriť hlavné zameranie spoločnými referenčnými rámcami a vývojom vhodných nástrojov a prístupov pre riadenie činností v tejto oblasti pokrytej rozličnými časťami rámcového programu.

Vykoná sa sieťami, porovnávaním, výmenou najlepších skúseností, rozvojom a podporou vedomostí o metodológiách, štúdiami a spojením národných úsilí. Vhodné synergie by mali byť takisto vytvorené vo vzťahu k vykonaniu akčného plánu Veda a spoločnosť. Pokiaľ je to potrebné, bude v špecifických prípadoch podporený zodpovedajúci výskum.

a) *Priblížiť výskum verejnosti*

Zámerom je systematicky posúdiť rôzne zložky „vedy a spravovania vecí verejných“ s cieľom vytvorenia podmienok, v rámci ktorých sú politické rozhodnutia efektívnejšie pri naplňaní potrieb spoločnosti, výraznejšie založené na vede a zároveň zohľadňujú záujmy občianskej spoločnosti. Toto si vyžaduje

- zohľadnenie efektívnych procesov dialógu ohľadom rozvíjajúcich sa vedecko-technických otázok, ktoré v konečnom dôsledku ovplyvňujú perspektívny vývoj politiky;
- vyvinutie vhodných prostriedkov pre vznik vedeckých referencií a prepojenie vedeckého poradenstva tvorbou politik a
- vybavenie tvorcov politik s nástrojmi pre hodnotenie a manažment vedeckej neistoty, rizika a opatrnosti.
- Veda a spravovanie vecí verejných: analýza a podpora najlepších skúseností; vývoj nových konzultačných mechanizmov (ako napr. občianske fóra) pre podporu produktívnejšieho zapojenia občianskej spoločnosti a významných zúčastnených strán pri formulácii a vykonávaní politiky, vrátane komunikácie vedeckých výstupov potrebných pre prijímanie rozhodnutí v pojmoch, ktoré už sú zrozumiteľné občianskej spoločnosti a ďalším zúčastneným stranám; monitorovacie aktivity ohľadom fungovania procesov tvorby politiky pre hodnotenie vzájomného pôsobenia medzi expertmi, priemyslom, občianskou spoločnosťou a tvorcami politiky.
- Vedecké poradenstvo a referenčné systémy: výmena skúseností a dobrých riešení; monitoring produkcie vedeckého poradenstva v celosvetovom merítku, ako aj spôsobu, akým je toto poradenstvo poskytované ako vstup pre riešenia; vytváranie nových a lepších metodológií pre spoľahlivé a uznávané referenčné systémy; zabezpečenie hladkej prevádzky a efektívneho využitia, mimo iného, Európskej rady pre poradenstvo vo výskume a jej podvýborov s cieľom poskytnúť vedecké poradenstvo pre rozvoj Európskeho výskumného priestoru.

b) *Zodpovedný výskum a uplatnenie vedy a techniky*

Cieľom je zabezpečiť, aby bol rýchlo napredujúci progres vo vede v súlade so základnými etickými princípmi. Činnosti budú podporovať „zodpovedný výskum“ v Európe, v ktorom budú požiadavky slobody bádania lepšie zlúčené so spoločenskou a environmentálnou zodpovednosťou vo vývoji a uplatnení vedy a techniky, ako aj s verejným dialógom, monitoringom a skorým varovaním v oblasti etických a spoločenských otázok a rizík vyplývajúcich z nových technologických vývojov, pre úžitok tvorcov národných a medzinárodných politík a iných zainteresovaných skupín.

- Etika: prepojenie medzi existujúcimi organizáciami a činnosťami zameranými na etiku v Európe a podpora dialógu o etike vo výskume s inými regiónmi v globálnom kontexte; zvyšovanie povedomia a vzdelávacie aktivity v etike; koordinácia a rozvoj kódexov uskutočňovania výskumných činností a technického rozvoja; výskum vzťahu etiky a vedy, technického rozvoja a ich uplatňovaní, napríklad vo vzťahu k informačnej spoločnosti, nanotechnológiám, ľudskej genetike a biomedicínskeho výskumu a potravinárskych technológií.
- Neistota, riziko a uplatňovanie princípu opatrnosti: analýza a podpora najlepších riešení v uplatňovaní princípu opatrnosti v rôznych oblastiach tvorby politiky a v hodnotení, manažmente a komunikácii neistoty a rizika.

c) *Stupňovanie dialógu medzi vedou a spoločnosťou a žien vo vede*

Podpora zodpovedajúceho rozvoja vedy a techniky si nevyžaduje len pokračovanie dialógu medzi zainteresovanými stranami, ale aj lepšie verejné povedomie o vedecko-technických výtobytkoch a ich možných dôsledkoch, a širšie porozumenie kultúre vedy a inovácie. Existujú tu aj špecifické potreby stimulovať záujem mladých ľudí o vedu, zvýšenie atraktivity vedeckej kariéry a učinenie pokroku smerom k rovnosti pohlaví vo výskume, čo takisto podporí ľudské zdroje a zlepši úroveň dokonalosti v európskom výskume.

- Porozumenie a dôvera verejnosti: podpora podujatí na zvýšenie povedomia a uznania výsledkov v európskom výskume; analýza faktorov ovplyvňujúcich verejnú mienku, vrátane úlohy médií a osôb, ktoré informujú o vede; vytvorenie nových spôsobov zvyšovania verejného povedomia a vedomostí; podpora rozsiahlych diskusií „zúčastnených strán“, vrátane všetkých významných strán, a stimulovanie spoločenského povedomia pre inovácie.
- Záujem mladých ľudí na vedeckej kariére: iniciatívy na získanie mladej generácie k účasti na diskusií o vede a technike a ich spoločenskom dopade s cieľom zvýšenia vedecko-technického povedomia medzi mládežou (napríklad praktickým školením pre študentov a spoluprácou so školami); podpora rozvoja lepšieho prístupu k vede u dievčat a chlapcov v rámci formálneho vzdelávacieho procesu a mimo neho a pre činnosti týkajúce sa lepšieho porozumenia relatívnej atraktivity a sociálnych aspektov pri zvolení si vedeckej kariéry.
- Ženy a veda: akcie na podporu politickej diskusie na národnej a regionálnej úrovni s cieľom mobilizovania žien vo výskume a podporení účasti súkromného sektoru; podpora rozvoja systému sledovania uplatnenia pohlaví a súvisiace činnosti podporujúce rovnosť pohlaví v rámcovom programe; špecifické činnosti na rozvoj lepšieho porozumenia otázky pohlaví vo vede.

PRÍLOHA II

PREDBEŽNÉ ROZDELENIE SUMY POVAŽOVANEJ ZA POTREBNÚ PRE VYKONANIE ŠPECIFICKÉHO PROGRAMU

Typ činnosti	Suma (mil. EUR)
Výskum a inovácie	290
Ludské zdroje	1 580
Výskumné infraštruktúry	655 ⁽¹⁾
Veda a spoločnosť	80
Celkom	2 605

⁽¹⁾ Vrátane do EUR 200 mil. na ďalšiu podporu GEANT a GRID.

PRÍLOHA III

PROSTRIEDKY NA VYKONÁVANIE PROGRAMU

Za účelom vykonávania špecifického programu a v súlade s rozhodnutím č. 1513/2002/ES a pravidlami pre účasť a rozširovanie, komisia môže použiť v celej oblasti vedy a techniky:

- špecificky zamerané inovačné projekty vykonané v oblasti „Výskum a inovácia“. Tieto sú určené pre testovanie, overovanie a rozširovanie nových inovačných konceptov a metód na európskej úrovni,
- špecificky zamerané výskumné projekty vykonané v oblasti „Veda a spoločnosť“. Budú konkrétne zamerané a budú mať jednu z nasledujúcich dvoch foriem, pokiaľ je to relevantné pre túto tému, alebo ich kombináciu:
 - a) projekt výskumu a technického rozvoja určený pre získanie nových vedomostí buď pre podstatné zlepšenie alebo vývoj nových produktov, procesov alebo služieb alebo pre splnenie iných potrieb spoločnosti a politiky spoločenstva;
 - b) demonštračný projekt zameraný na dokázanie prechodnosti nových technológií, ktoré ponúkajú potenciálne ekonomické výhody, ale ktoré nemôžu byť obchodne využité priamo.
- Iniciatívy v oblasti integrovaných infraštruktúr vykonané v oblasti „Výskumné infraštruktúryL“. Tieto budú kombinovať v rámci jedinej činnosti niekoľko činností zásadného významu pre posilnenie a rozvoj infraštruktúr pre výskum, s cieľom poskytovania služieb na európskej úrovni. Za týmto účelom budú kombinovať činnosti v oblasti kontaktných sietí s podpornými činnosťami (napríklad tými, ktoré sa týkajú nadnárodného prístupu) alebo výskumné činnosti potrebné pre zlepšenie výkonnosti infraštruktúry, s výnimkou financovania investícií do nových infraštruktúr, ktoré môžu byť financované len ako špecifické podporné činnosti. Zahŕňajú komponent rozširovania vedomostí potenciálnym užívateľom, vrátane priemyslu a obzvlášť MSP.
- Činnosti na podporu a rozvoj ľudských zdrojov a mobility vykonané v oblasti „Ľudské zdroje a mobilita“. Budú zamerané na vzdelávanie, rozvoj odbornosti alebo transfer vedomostí. Budú zahŕňať podporu pre činnosti realizované fyzickými osobami, hosťielskymi štruktúrami, vrátane vzdelávacích sietí a takisto európske výskumné tímy.
- Koordinačné činnosti vykonané vo všetkých oblastiach programu. Tieto majú podporiť koordinované iniciatívy v oblasti zabezpečenia výskumu a vývoja zamerané na zlepšenie integrácie. Budú pokrývať činnosti ako je organizácia konferencií, stretnutí, realizáciu štúdií, výmeny personálu, výmenu a rozširovanie dobrých riešení, zavádzanie informačných systémov a expertných skupín, a môže, pokiaľ to bude nevyhnutné, podporiť určenie, organizáciu a manažment spoločných iniciatív.
- Špecifické podporné činnosti vykonané vo všetkých oblastiach programu. Budú dopĺňať vykonávanie rámcového programu a môžu byť použité pre pomoc v príprave pre ďalšie činnosti v rámci politiky spoločenstva v oblasti výskumu a technického rozvoja, vrátane činností v oblasti monitoringu a hodnotenia. Tieto budú zahŕňať najmä konferencie, semináre, štúdie a analýzy, vedecké ocenenia a súťaže na vysokej úrovni, pracovné a odborné skupiny, prevádzkovú podporu a rozširovanie, informačné a komunikačné kampane, alebo ich kombinácie podľa vhodnosti v jednotlivých prípadoch. Takisto môžu zahŕňať činnosti podporujúce infraštruktúry výskumu v súvislosti s napríklad nadnárodným prístupom alebo prípravnými technickými prácami (vrátane štúdií možnej realizácie) a rozvojom novej infraštruktúry. Komisia posúdi návrhy v súlade s hodnotiacimi kritériami určenými pre vyššie určené právne nástroje.

Príspevok spoločenstva bude poskytnutý v súlade s vyššie uvedenými právnymi nástrojmi a v súlade s rámcom spoločenstva pre štátnu pomoc výskumu. V istých prípadoch, keď projekt dosiahne maximálnu úroveň spolufinancovania autorizovaného pod rámcovým programom alebo všeobecný grant, mohol by byť udelený dodatočný príspevok zo štrukturálnych fondov v zmysle nariadenia Rady(ES) č. 1260/99 z 21. júna 1999, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia ohľadom štrukturálnych fondov. (!)

V prípade účasti subjektov z kandidátskych krajín, mohol by sa udeliť dodatočný príspevok z predstupových finančných nástrojov za podobných podmienok. V prípade účasti organizácií z oblasti Stredozemného mora alebo z rozvojových krajín, je možné zvážiť príspevok z programu MEDA a z finančných nástrojov rozvojovej pomoci spoločenstva.

Činnosti v zmysle článkov 169 a 171 zmluvy, ktoré prispievajú k vedecko-technickým cieľom stanoveným v prílohe I tohto rozhodnutia, môžu byť finančne podporené špecifickým programom, v súlade s relevantnými rozhodnutiami v zmysle článku 172 zmluvy. Pri plnení programu Komisia môže požiadať o technickú pomoc.

(!) Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 1.